

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracy, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela iedenasta po Zielonych świętkach, dnia 11. Sierpnia 1844.*

Religia.

Ewangelia u Marka świętego w Rozd. VII. w. 31. i następ.

„Onego czasu wyszedłszy Iezus z granic tyryjskich, przyszedł przez Sydon do morza galilejskiego, przez pośrodek granic dekapolskich. I przywiedli mu głuchego i niemego, a prosili go, aby nań rękę włożył. A odwiódłszy go na stronę od rzeszy, wpuścił palce swoje w uszy jego, a splunawszy, dotknął języka jego. A weyrzawszy w niebo, westchnął, i rzekł mu: Effeta! to iest: otwórz się. I wnet się otworzyły uszy jego, i rozwiązała się związka języka jego, i wymawiał dobrze. I przykazał im, aby nikomu nie powiadali. Ale, im on więcej im zakazywał, tém więcej rozślawiali, i tém bardziéj się dziwowali, mówiąc: dobrze wszystko uczynił, i głuche uczynił, że słyszą, i nieme, że mówią.“

Wytłumaczenie i nauka.

Kto się tylko kiedy zbliżył do Iezusa, w iakiéykolwiek bądź potrzebie, każdy odszedł zaspokoiony, każdy z podziwieniem, wychwalając dobroć i wszechmocność jego. Nowy tego dowód czy-

tamy w dzisiejszój Ewangelii świętój. Gdy Pan Iezus wyszedł z okolic miast pogzańskich Tyru i Sydonu, a idąc środkiem granic dekapolskich, to iest: dziecięciu miast, leżących obok siebie, przyszedł do brzegów morza galilejskiego, przywiedziono mu głuchoniemego z prośbą, aby nań rękę włożył, aby go uzdrowił. I wysłuchał proszących, i to w ten sposób: wziął za rękę nieszczęśliwego, odwiódł go na stronę od rzeszy, włożył w uszy jego palce, a splunawszy, dotknął języka jego; potem zaś spojrział w niebo, westchnął i rzekł: Effeta! otwórz się. I otworzyły się uszy jego i zaczął mówić, a mówić dobrze, iakby się mowy od dzieciństwa był nauczył. Wszyscy patrząc się na to, dziwowali się temu. A Zbawiciel przykazał im, aby o tém daléj nie mówili. Ale! im on im więcej zakazywał, tém bardziéj się dziwowali, mówiąc: dobrze wszystko uczynił, i głuche uczynił, że słyszą, i nieme, że mówią. Zapewne nie było tam obecnych Faryzeuszów i piśmiennych, bo ci samą ku niemu tchnąc nienawiścią, nie tylko, że nie wychwalali, podziwiali iego nauki i czyny, lecz przeciwnie, wszystko na opak wykładają i tłumaczą

sobie, wszędzie i zawsze czernili Zbawiciela. Oniby nie byli wołali: wszystko dobrze uczynił! Bracia! u kogokolwiek co dobrego widzimy, czy to nasz krewny lub sąsiad, czy rodak lub cudzoziemiec, czy przyjaciel, lub nieprzyjaciel, powinniśmy to uznawać, cenić i chwalić, a odbierając dobrodzieystwa, okazywać się wdzięcznymi, choćby i ze skromności nie wymagano tego po nas. Człowiek niewdzięczny i Bogu się nie podoba. Prawda, że Pan Jezus zakazywał mówić o zdziałanym cudzie; ale to dla tego, aby nam zostawił naukę, że iak on nie wmyśli odpłaty czynił dobrze, tylko z miłości ku ludziom, tak i my nie dla tego mamy czynić bliźnim dobrze, aby oni nam za to wywdzięczali się, ale z miłości ku nim, z miłości ku Bogu, przez to więc nie pochwalili niewdzięczności.

Kościół przy udzielaniu Chrztu świętego używa tych słów Effeta! i owego dotykania się palcem uszu i pomazywania śliną; używa zaś w tym celu, aby przez ten obrządek naocznie okazał, co się ma stać z człowiekiem przez grzech pierworodny i przez uczynkowy oddalonym od Boga, jeżeli ma się na nowo do niego nawrócić i niebo odziedziczyć, oto: mowa, słuch, powonienie, słowem, wszystkie zmysły mają się otworzyć nauce boskiéy i onéy poświęcić.

Kto tedy zmysłów swoich używa nie na chwałę Boga i pożytek bliźniego, ale na obrazę, na krzywdę, możeż ten się chlubić, że przez Chrztę święty zbliżył się do Jezusa, stał się jego zwolennikiem, nabrał prawa do królestwa niebieskiego? — Zaiste nie! Ilekroć więc razy to słowo Effeta! otwórz się! obłi się o uszy nasze, tyle razy odświeżmy sobie znaczenie tego obrządku, że ten tylko może się spodziewać zbawienia, kto

się Bogu całkiem poświęca w sposób, iakiego nas Jezus Chrystus przez Kościół swój naucza.

Rozmaitości.

Rozmowa między Plebanem a Gaiową, która męża swojego chce odeysć.

(Dokończenie.)

Gaiowa: Iac to wierzę Dobrodzieiu, że Bóg to może uczynić, boć On iednym słowem świat cały stworzył i nas odkupił najswiętszą krwią Syna iednorodzonego.

Pleban: Odday się więc zupełnie Panu Bogu, a przekonasz się, że ci wszystko póydzie iak naylepiéy. Mam w Bogu nadzieię, że podobnéy niezgody między wami iuż nigdy nie będzie. — Daymy nawet, żebyś ieszcze czasami umartwienie miała, nie wieszże tego, że bez woli Oyca, który iest w niebiesiech, ani włos z głowy twoiéy nie spadnie? Ieżelićby wola tego było, aby sługa cierpiał, śmiałaćbyś Mu się sprzeciwić? Kiedy Iob, o którym Pismo święte mówi, że był mąż szczery i prosty i boięcy się Boga, złe i dobre z rąk Boskich przyjmował z wdzięcznością, powtarzając: *Iako się Panu upodobało, tak się stało; niech będzie imie Pańskie błogosławione!* — a tybyś nie miała w pokorze serca utrapień wszelkich przyjmować? — Nareszcie krótki iest czas pielgrzymki naszéy i krótkie nasze cierpienia, których ani porównać nie można z szczęściem nieskończoném, iakie nas czeka w królestwie niebieskiém! — Za to szczęście św. Barbara w młodym ieszcze wieku od własnego oyca, Poganina, — o iak to musiało bydź

bolesnie! — od własnego oycy, po wielu okropnych męczarniach, iak naychętnię głowę sobie ściąć pozwoliła, wiedząc, że im większą sromotę i mękę podeymie na świecie dla imienia Boskiego, tém większą sławę i pociechę osiągnie w wieczności. Wierzay mi, moia Gaiowa, że, iak się u stóp naydroższego Pana naszego Iezusa uyrzemy, nie tak Mu za dobre dziękować będziemy, iak prawie za złe, za przeciwności, które na nas zsyłał, gdyż one właśnie podawały nam naylepszą sposobność wysłużenia sobie korony niebieskię. Tak myślały tysiące pobożnych przodków naszych, którzy z radością naysroższe męki znosili dla Pana swojego. Tak myślał Augustyn św., gdy wołał do Boga: *Panie! pal mnie, męcz mnie i karz mnie na ziemi, tylko nie potem!* —

G.: Ach! mój Dobrodzieiu! toćem sobie już czasem sama tak myślała, ieno że to tak ciężko wykonać!

P.: O nie, moia duszo! nie wystawiaj sobie, że to na twoie siły za ciężko, albowiem Pan Bóg nie dopuści cię kusić nad to, co możesz, powiedział Paweł św. Byles, z miłości do Boga, woła jego świętą wypełniała, doda On ci niezawodnie łaski swoięj niezmiernonę, z którą łacno pokonasz wszelkie natarczywości i przykrości życia. Zmusz się raz, drugi i trzeci, a za czwartym już ucieczona wyrzeczysz: To iednak nie jest tak ciężko, iakem sobie z początku wystawiała! Dziś ieszcze zrób pierwsze doświadczenie.

Wiem dobrze, że ci się to będzie zdawało niepodobienstwem, pokazać się mężowi na oczy, a większém niepodobienstwem, ułagodzić go w złości. Przykro ci będzie unżyć się przed nim. Lecz zasilona tą myślą, „że to dla miłości Boga,“ o iak chętnie wszystko uczynisz

i za nic ciężkiego uważać nie będziesz. Nie oglądaj się przeto już więcéy na nikogo; nie dbaj, co ludzie powiedzą, iedno pokaż całemu światu, żeś jest wierną i posłuszną służebnicą twojemu Panu naywyższemu, który cię z opieki swoięj nigdy nie wypuści. — Gdyby cię mimo twoięj cierpliwości i pokory ieszcze mąż miał przesładować i poniewierać, czego nawet przypuścić nie mogę, tedy przydziesz znowu do mnie i opowiesz mi twoie smutne położenie, — a ia go nie omieszkam sprowadzić do siebie i napomnieć go w imieniu Iezusa Chrystusa, Pana i Zbawiciela, aby poprzestał tych niegodziwości i upamiętał się na stare lata. — Przy piérwszēy sposobności sam z nim w tém pomówię, bo teraz po niego posyłać nie mogę, by się bardzięj na ciebie nie rozgniewał i cały nam sprawy nie popsuł. Bądź pewna, że cię bez przyczyny poniewierać nie będzie. Cóż myślisz?

G.: Dałby to Pan Bóg! — Inu, kiedy Dobrodzięj każesz, toć iaz zobaczę! Pogodzę się z nim dziś ieszcze dla miłości ran Iezusowych. — Oby mi do tego Nayswiętsza Matka Boska częstochowska dopomogła! — Panu Bogu oddaję!

P.: Niech cię Pan Bóg prowadzi! Ale moia Gaiowa nie zapomniy mi potem powiedzieć, iak ci się powodzić będzie. Idź z Panem Bogiem!

Wrocław, w dzień św. Anny,
26. Lipca 1844. roku.

Kwaternica piekielna.

„Jest dwóch kpów na świecie: ieden, co za wiele piie, a drugi, co wcale nie piie,“ powiedział Szymek do Rocha. A Roch mu na to: „a trzeci ten, co piie bez po-

trzeby. Kumoterku ja za wódką nie jestem. Żebym nie miał wypić, to wypię, ale już to bydz musi. Szklanka dobrego piwa to mi jest milsza, aniżeli Karólkowa." „A gdzie ie macie to dobre piwo," odrzekł Szymek; „dawnięy, tośmy weżniwa lepszy cienkusz pili. W mielcuchu nie żalują wody, karczmarz też nie żaluje; lepięć się już wódki napić." — „Szymonie," przerwał Roch, „nie wszędziec jest dobre piwo, nie; aleć nie tyle szkodzi szklanka złego piwa, iak kwatanka pęczannęy. Zresztą woda nayzdrowsza, a przy czystém sumieniu to i ona doda wesołości. Czyż to koniecznie trzeba pić przyprawne trunki? Słuchaycie tylko, iakich to wierszy mego Woytka wszkole nauczyli, a to wszystko na wódkę; chłopcze mów:

1. Iam żołnierek bracia mili!
Slyście co śpiewam w tęg chwili:
Wielką woynę rozpoczęto,
Gorzałczysko już wykłęto!
2. Gorzałka iest rodem z piekła,
Lucyperowi uciekła,
Do Pogan się wprzód dostała,
Potém u nas zamieszkała.
3. Tęg piekielnęy kwaternicy,
Juz — juz nie bylo granicy,
Swoim smrodem napełniła,
Wsie i miasta zaraziła,
4. U żydków rada mieszkała,
Do nich ludzi zwotywała,
Chłopy, baby, zabawiała,
Co raz więcęć pić kazała.
5. Mądrych zrobiła głupimi,
A bogatych ubogimi;
Zarobki im wydzierała,
A głód dzieciom mrzęc kazała.

6. Gospodarstwa sprzedawała,
Role, łaki zastawiała,
Długów ludziom narobiła,
W biedzie działki zostawiła.
7. Innych złodziejstwa uczyła,
Do szergowni wprowadziła,
Okna, garnce potrzaskała,
Suknie, koszule ztargała.
8. W choroby zdrowych wtręcała,
Wielom życie odebrała,
Wmrozach, w wodach potopiła,
A dusze w piekło wtręcała.
9. O piekielne gorzałczysko!
Coś sprawito złe nad wszystko,
Więc ci woynę wydajemy,
Wypędzić cię już musimy.
10. Bracia dobrzy, ukochani!
Nie cierpmy tak straszny pan;
Precz z kwaternicą do piekła!
Zkąd ta zbrodniarka uciekła!
11. Myśmy żołnierze trzeźwości,
Koledzy wstrzemięźliwości,
Do broni bracia, do broni!
Bij gorzałkę, kto ją zgoni.
12. Kieliszki, flaszki trzaskaymy,
Gorzałczysko wylewaymy,
By iey i świnię nie piły,
I psy się już nią brzdziły.
13. Masz gorzałko w gnoiu grobek,
Nie będzie cię pił parobek,
Ani żaden człek pocziwy,
Ani młody, ani siwy.
14. Kto ieszcze gorzałki broni,
Niech od nas z daleka stroni,
By nas iadem nie zarażał,
A do piekła nie wprowadzał.
15. Po tak dzielném naszymęztwie,
Odniesiem chwałę w zwycięztwie.
Zatkniem chorągiew stałości,
Iako pomnik szczęśliwości.
16. Teraz Bracia, teraz żywo!
Bóg dał wodę, iest i piwo,
Nie braknie nam nigdy chleba;
A po śmierci skok do nieba.

„Ba i prawie," rzekł Szymek; a pożegnawszy Rocha i Rochową, poszedł coś nieucieszony do domu.

U Ernesta Günthera w Lesznie i Gnieźnie wyszło cotyłko z druku:

1. Abecadło ogrodowe, czyli: Paulin, Ogrodnik święty w winnicy Pańskięj. Złp. 1 gr. 15., czyli 7 sgr. 6 fen.
 2. Pielgrzym w Dobromilu, czyli: Nauki wiejskie. Część druga. Złp. 1 gr. 15., czyli 7 sgr. 6 fen.
 3. Marynia, Elementarz dla dziewcząt polskich. Przez autorkę Małego Tadzia. Złp. 4., czyli 20 sgr.
- W krótce wyjdzie z druku, tanie i piękne wydanie „**Tomassa a Kempisa: O naśladowaniu Chrystusa, ksiąg IV. Przekładanie Tadeusza Matuszewica.**" Wydanie dla Żudu.